

Co-funded by the
European Union

European Fundamental Values in Digital Era

ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH
ERASMUS-JMO-2022-COE — Jean Monnet Actions in the field of
Higher Education: Centres of Excellence

Project: 101085385 — EFVDE

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Workshop for students
(no 8)

Co-funded by the
European Union

Європейські фундаментальні цінності в цифрову еру

Воркшоп для практиків є частиною проекту Центр Досконалості Жана Моне “Європейські фундаментальні цінності в цифрову еру”, 101085385 – EFVDE – ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH, що фінансується Європейським Союзом.

Однак висловлені погляди та думки належать лише авторам і не обов’язково відображають погляди Європейського Союзу чи Європейського виконавчого агентства з питань освіти і культури (EACEA). Ні Європейський Союз, ні орган, що надає гранти, не можуть нести за них відповідальності.

Co-funded by the
European Union

European Fundamental Values in Digital Era

Workshop for students

no 8

(11 December 2023)

Agenda:

Data protection in the EU and in Ukraine

EU-Ukraine Agreement of association and IP law in Digital Era

Liability of Intermediaries of Information society services in Ukraine and in the EU

Topic:

Legal nature of NFT

Domain name as an object of intellectual property

Legal view of cookies

Co-funded by the
European Union

Європейські фундаментальні цінності в цифрову еру

Воркшоп для студентів № 8 (11 грудня 2023)

Напрямки обговорення:

1. Доменне ім'я як об'єкт інтелектуальної власності
2. Правова природа NFT
3. Правова природа файлів cookies

Тема:

Правова природа NFT

Доменне ім'я як об'єкт інтелектуальної власності

Правовий погляд на файли cookies

Co-funded by the
European Union

Доменне ім'я

ЯК ОБ'ЄКТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

.info

.UA

.org

.edu

.com

.net

European
Fundamental Values
in Digital Era

Co-funded by the
European Union

Поява першого доменного імені

Січень? Березень 1985 рік!

Першим доменом став *nordu.net* в січні 1985 року, але не був офіційно зареєстрований. Тому першим фактичним доменом вважається *symbolics.com*, котрий 15 березня того ж року був зареєстрований комп'ютерною компанією Symbolics Computer Corporation з Кембриджа.

Co-funded by the
European Union

Що таке доменне ім'я Нормативне закріплення

Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг»

- доменне ім'я - ім'я, що використовується для адресації комп'ютерів і ресурсів в Інтернеті;

Закон України «Електронні телекомунікації»

- домен - частина ієрархічного адресного простору мережі Інтернет, що має унікальну назву (доменне ім'я), що її ідентифікує, обслуговується групою серверів доменних імен та централізовано адмініструється

Co-funded by the
European Union

Об'єкти інтелектуальної власності за ЦК України

- Чи є доменне ім'я об'єктом інтелектуальної власності
- Перелік об'єктів інтелектуальної власності представлений у ч. 1 ст. 420 ЦК України

Co-funded by the
European Union

В об'єктивному розумінні законодавством передбачене право на засоби індивідуалізації

- Право на комерційне найменування
- Право на торговельну марку
- Право на географічне зазначення

**Юридично встановлює зв'язок торговельної марки
з доменним іменем.**

Порушенням прав власника свідоцтва вважається також використання без його згоди в доменних іменах торговельних марок та позначень, вказаних у пункті 5 статті 16 цього закону.

Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг»

Co-funded by the
European Union

А що тоді стосовно доменного імені як об'єкта інтелектуальної власності?

На сьогодні наука та судова практика не розглядають доменне ім'я як об'єкт інтелектуальної власності.

Рішення господарського суду Донецького суду від 25 жовтня 2006 року у справі № 14/190пд

Доменне ім'я не може знаходитись у власності будь-якої особи, воно закріплюється (делегується) заінтересованому учаснику інформаційного обміну та має позначати відповідні сайти для їх ідентифікації у мережі Інтернет.

Позивач не зробив посилання на жодний нормативний акт, що визначає доменне ім'я як об'єкт інтелектуальної власності, або навіть не пояснив до якого виду об'єктів інтелектуальної власності (об'єкт авторського права, промислова власність, комерційне позначення тощо) воно відноситься.

Co-funded by the
European Union

У попередньому судовому рішенні також зазначено:

Позовні вимоги у справі *gold.dn.ua, internet.dn.ua* включали прохання визнати право інтелектуальної власності позивача на доменні імена.

У задоволенні вимог в цій частині судом було відмовлено з огляду на те, що позивач «не пояснив до якого виду об'єктів інтелектуальної власності ... [доменне ім'я] відноситься».

Не можна визнати право інтелектуальної власності за доменним ім'ям.

Co-funded by the
European Union

А чи визнає доменне ім'я як об'єкт інтелектуальної власності Велика Британія?

*Справа "British Telecommunications Plc проти One in a Million Ltd
(1998)*

Захоплення доменного імені, яке має схожість із товарним знаком, є порушенням прав володільця товарного знаку.
Однак доменне ім'я не є об'єктом інтелектуальної власності.

Co-funded by the
European Union

А чи визнають доменне ім'я як об'єкт інтелектуальної власності Сполучені Штати Америки?

Справа "In re Eilberg (TTAB 1998)"

Судова та апеляційна рада щодо торговельних марок підтвердила відмову Експертного прокурора USPTO у реєстрації «*www.eilberg.com*». Відмова в реєстрації видано на підставі невідповідних зразків, поданих разом із федеральною заявою. ТАВ встановив, що використання доменного імені на фірмових бланках і візитних картках лише вказувало на місце в Інтернеті, де з'явився веб-сайт заявника, і не ідентифікувало окремо послуги заявника.

Окрім цього, суд наголосив, що доменне ім'я не є об'єктом інтелектуальної власності.

Co-funded by the
European Union

Правова природа доменного ім'я в розрізі практики

Справа Paeffgen GmbH v. Germany

Компанія-заявник, що займається електронною комерцією, відплатно придбала у реєструючого органу кілька тисяч доменних імен Інтернету.

Згідно з умовами договорів про придбання доменних імен останні передавалися без гарантії, що їх реєстрація та використання не порушують права третіх осіб. Згодом проти компанії-заявника було розпочато низку судових розглядів третіми особами, які стверджують, що реєстрація та використання певних доменів порушують їх права інтелектуальної власності. Це призвело до прийняття судових наказів, які забороняють заявнику використовувати або розпоряджатися відповідними доменами та які вимагають звернутися по їх анулюванню. Ці судові накази були залишені чинними вищими судами. Компанія-заявник скаржить, що абсолютна заборона на використання доменних імен була непропорційним втручанням у її право власності, оскільки було б досить обмежувального наказу, що вимагає, щоб вона утримувалась від певних порушень.

Co-funded by the
European Union

Висновок по справі

Відповідно до ст. 1 Протоколу № 1 до Конвенції, кожна особа має право вільно користуватися і розпоряджатися своїм майном; ніхто не може бути позбавлений свого майна, інакше як на користь суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

Теорія «власність», відображена в ст. 1 Протоколу № 1, «має самостійне значення, яке не обмежується володінням лише матеріальними речами і яке не залежить від формальної класифікації в національному праві. Інші конкретні права і інтереси, що створюють майно, також можуть розглядатися як «права власності», а відповідно, і як «об'єкти власності» в цілях даної статті. Для визначення, чи є якийсь об'єкт об'єктом прав власності, необхідно встановити, чи зачіпаються при його використанні фінансові інтереси і чи є економічна цінність у такого об'єкту.

ЄСПЛ лише підтвердив позиції з приводу неналежності доменного імені до об'єктів права інтелектуальної власності.

Однак суд визнав доменне ім'я правом власності!

Co-funded by the
European Union

Які думки були породжені в судовій практиці після ухвалення рішення ЄСПЛ?

Деснянський районний суд міста Києва у своєму рішенні від 09 серпня 2019 року по справі № 754/5784/18 фактично посилається на:

Рішення ЄСПЛ «Паеффген проти Німеччини» та робить висновок про те, що *«переделегування доменного імені фактично є позбавленням права власності реєстранта»*.

Такий висновок є неприйнятним!

Co-funded by the
European Union

Як правильно діяти, коли хтось використовує доменне ім'я

Пам'ятаючи про неприйнятність попереднього висновку, слід звернути увагу на судову практику!

Аби забрати домен, треба просити суд переделегувати його позивачу.

Делегування - це процес надання можливості особі користуватися доменним іменем. Перші згадки про делегування з посиланням на правила ICANN (*Правила Інтернет-корпорації з присвоєння імен та номерів*) датовані 2004 р. (постанова ВГСУ від 08.06.2004 у справі № 44/1).

Co-funded by the
European Union

Продовження

Верховний Суд у справі № 760/4672/14 від 19.12.2018) з посиланням на Правила і Принципи розгляду спорів про доменні імена, які визнані звичаєм ділового обороту, прийнятим в міжнародній практиці дійшов висновку про можливість переделегування доменного імені.

Інколи суди згадують п. 2 ст. 6 Спільної рекомендації стосовно охорони добре відомих знаків Генеральної Асамблеї ВОІВ - власник добре відомого знаку має право вимагати, аби реєстрант спірного домену скасував реєстрацію або передав його власнику знаку.

Зазначений спосіб захисту застосовується у випадку використання доменного імені не власником торговельної марки, або ж власником торгової марки всупереч правам власника добре відомої торговельної марки.

Co-funded by the European Union

Як можна ініціювати процедуру переделегування доменного ім'я

Co-funded by the
European Union

Переваги та недоліки позасудової форми:

Швидкість -
до 60 діб

Професійність та вузько
спеціалізованість
фахівців

Автоматичне
блокування доменного
імені відносно якого
розпочато процедуру

Можливість
неоднакового
трактування правил

Використання усталеної
практики у
незалежному спорі

Процедура відносно
домену II та III рівня

Вартість процедури

Co-funded by the
European Union

ДОДАТОК А: Тарифи оплати згідно з Політикою вирішення спорів щодо доменних імен в домені .UA

Один член Комісії

Кількість доменних імен, включених у позов	Плата (долар США)
Від 1 до 5	1500 [Член Комісії: 1000, Центр ВОІВ: 500]
Від 6 до 10	2000 [Член Комісії: 1300, Центр ВОІВ: 700]
Понад 10	Вирішується під час консультації з Центром ВОІВ

Три члени Комісії

Кількість доменних імен, включених у позов	Плата (долар США)
Від 1 до 5	4000 [Голова Комісії: 1500, член Комісії: 750, Центр ВОІВ: 1000]
Від 6 до 10	5000 [Голова Комісії: 1750, член Комісії: 1000, Центр ВОІВ: 1250]
Понад 10	Вирішується під час консультації з Центром ВОІВ

Co-funded by the
European Union

Правова природа NFT

В Україні, як і в багатьох інших країнах, процес адаптації законодавства до особливостей NFT є важливим кроком на шляху до створення сприятливого середовища для інновацій та розвитку цифрового бізнесу.

Co-funded by the
European Union

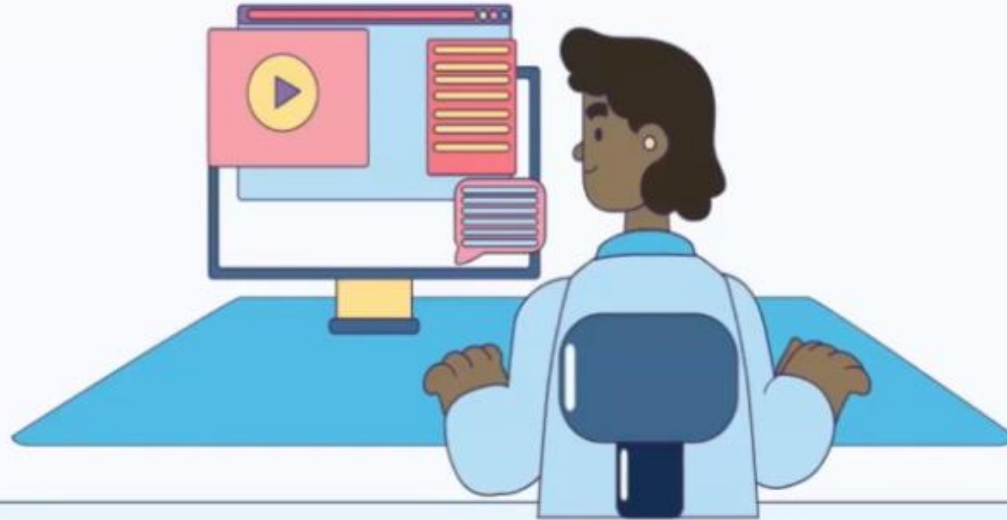
NFT, або невзаємозамінні токени (Non-Fungible Tokens), є унікальними активами, які базуються на технології блокчейн. Вони являють собою цифрові сертифікати автентичності та власності для конкретного об'єкта, що може бути матеріальним або нематеріальним.

Co-funded by the
European Union

NFT створені на основі технології блокчейн, яка дозволяє зберігати інформацію про них безпечно та прозоро. Завдяки NFT кожен може володіти цифровими активами, обмінюватися ними з іншими людьми або продавати їх, якщо вони стають більш цінними.

Co-funded by the
European Union

В США до невзаємозамінних токенів застосовуються різні закони, зокрема закон про авторські права, Digital Millennium Copyright Act (DMCA) та законодавства про цифрові активи. Тобто немає конкретного закону щодо NFT.

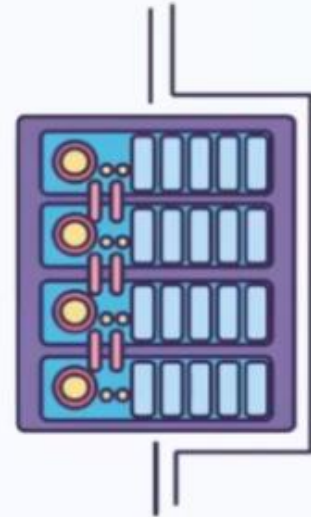

Co-funded by the
European Union

Країни Азії:

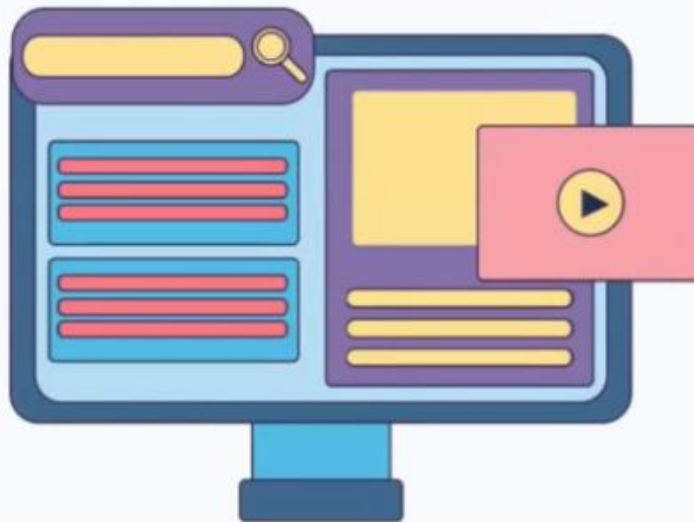
- Китай заборонив NFT та криптовалютні операції, посилаючись на ризики для фінансової стабільності та спекуляції на ринку (проте створює державні аналогії криптовалюти та NFT).
- Інші країни, такі як Японія, Південна Корея та Сінгапур, розробляють законодавчу базу для регулювання NFT.

Co-funded by the
European Union

Правове регулювання NFT в Україні

Закон України «Про віртуальні активи», який Верховна Рада України прийняла 17 лютого 2022 року, набере чинності лише після прийняття змін до Податкового кодексу України, що стосуватимуться оподаткування операцій з віртуальними активами.

Co-funded by the
European Union

Права інтелектуальної власності на NFT

З NFT ви не купуєте саме цифровий мистецький твір, а купуєте код, який вказує на файл з цим твором. Цифрова версія твору зберігається не на блокчейні, а у третіх осіб або окремих сховищах. Таким чином, твір, пов'язаний з токеном, не обов'язково знаходиться безпосередньо у криптографічному реєстрі.

Якщо між продавцем та покупцем невзаємозамінних токенів немає домовленостей, питання передачі майнових авторських прав не вирішено. Покупець NFT не отримує майнові авторські права на цифровий твір.

Максимально можливе – отримати обмежену невиключну ліцензію на використання твору, якщо це передбачено правилами NFT-майданчика.

Недостатня практика регулювання авторського права в контексті NFT створює проблеми для справжніх авторів цифрового контенту та покупців NFT.

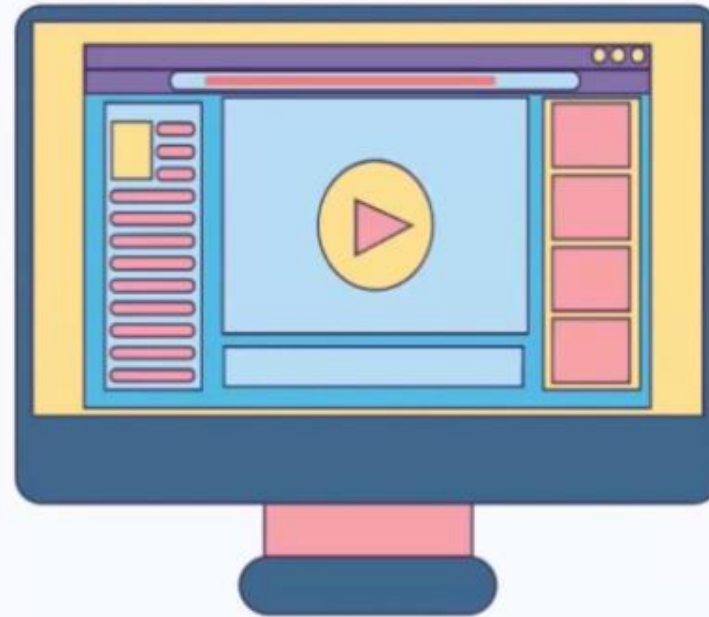
Co-funded by the
European Union

Як отримати права інтелектуальної власності на NFT?

Згідно з Законом України «Про авторське право і суміжні права» від 15.04.2023, авторські права можна передати тільки на основі письмової угоди з визначенням усіх істотних умов.

Деякі мистецькі платформи, де продають NFT, у своїх правилах використання можуть встановлювати умови про передачу авторських прав, коли покупець погоджується і ставить відмітку у відповідному полі.

Така угода не відповідає всім вимогам, встановленим законодавством України для передачі прав на твір.

Co-funded by the
European Union

Передача прав інтелектуальної власності

Згідно зі ст. 12 Закону України «Про авторське право та суміжні права» від 01.12.2022 р. № 2811-IX суб'єкт авторського права має право використовувати твір будь-яким способом (способами), а також виключне право дозволяти або забороняти використання твору іншими особами. Майнові права на твір передбачені ч. 1 ст. 12 Закону. Також ст. 1107 ЦК України встановлено види правочинів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Co-funded by the
European Union

Однією з таких правових форм є договір щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності, який отримав легальне закріплення в ст. 1107 Цивільного кодексу України, укладення якого відбувається в письмовій формі під загрозою нікчемності договору при її недотриманні. Проте слід зауважити, що до випадків укладення ліцензійних договорів з порушенням вимоги щодо письмової форми, як і до інших правочинів, для яких законом встановлена їх недійсність у разі недодержання вимоги щодо письмової форми, допускається конвалідація (визнання їх дійсними) на підставі ч. 2 ст. 218 ЦК України.

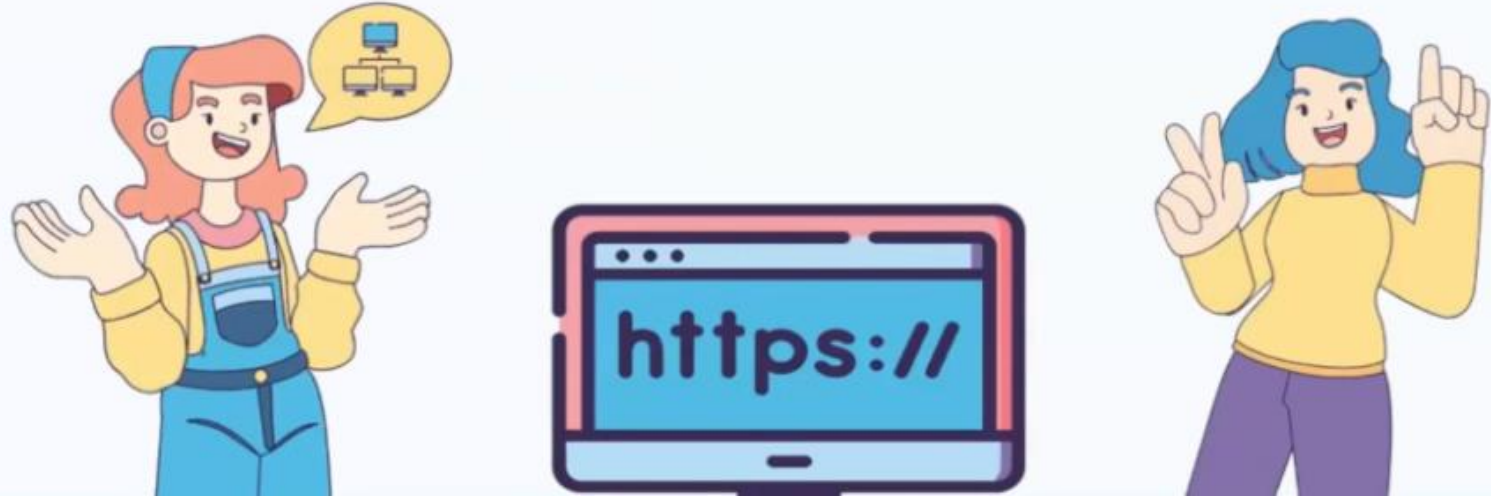
Окрім цього, віртуальна власність може бути об'єктом прав інтелектуальної власності, таких як авторські права, патенти та товарні знаки (ст. 1184-1229 ЦКУ).

Право власності на віртуальну власність може бути набута відповідно до вимог ЦКУ про набуття власності на майно (ст. 202-218 ЦКУ). Право власності на віртуальний актив визнається в разі, якщо цей актив може бути об'єктом власності згідно з вимогами закону.

Co-funded by the
European Union

Враховуючи аналіз правового регулювання невзаємозамінних токенів в Україні, можна стверджувати, що ця сфера має величезний потенціал для розвитку цифрової економіки країни. Завдяки активному впровадженню технологій блокчейн, NFT відкриває нові можливості для власників та авторів цифрового контенту, художників та інших представників творчих індустрій.

Co-funded by the
European Union

Правова природа файлів cookies

HTTP-cookie або «Кукі» (англ. cookie, множина англ. cookies —, печиво) — у комп'ютерній термінології поняття, яке використовується для опису інформації у вигляді текстових або бінарних даних, отриманих від веб-сайту на веб-сервері, яка зберігається у клієнта, тобто браузера, а потім відправляється на той самий сайт, якщо його буде повторно відвідано

Co-funded by the
European Union

Чому печиво?

Своєму створенню файли cookies завдячують програмісту **Луї Монтеллі**, який замислившись над проблемою запам'ятовування сторінок Інтернету, знайшов розв'язок, оформивши його у вигляді п'ятисторінкового документу.

Co-funded by the
European Union

ВИДИ ФАЙЛІВ

Co-funded by the
European Union

ЯКУ ІНФОРМАЦІЮ ЗБЕРІГАЮТЬ ФАЙЛИ COONES!

- дані входу на сайти (логін і пароль);
- мову, валюту, яку вважає за краще користувач сайту;
- товари, які вже в кошику, або які ви переглядали на конкретному сайті;
- IP і місце розташування користувача сайту, дату і час відвідин;
- версію операційної системи і веб-браузера;
- кліки та переходи користувача.

Co-funded by the
European Union

GDPR(General Data Protection Regulation) і файли cookies який зв'язок?

Co-funded by the
European Union

Стаття 6 GDPR

Файли cookies можуть збиратися на підставі згоди користувача (для преференційних, аналітичних чи маркетингових cookies) або законного інтересу контролера (для необхідних cookies)

Co-funded by the
European Union

УКРАЇНА І ПОЛОЖЕННЯ GDPR стосовно файлів cookies

Поки що Україна офіційно не ратифікувала регламент, хоча взяла на себе певні зобов'язання рухатися в напрямку впровадження положень GDPR.

Станом на сьогодні діє закон «Про захист персональних даних», який прийнятий з метою гармонізації законодавства України із законодавством ЄС.

Co-funded by the
European Union

ВИМОГИ ДО ПОВІДОМЛЕННЯ КОРИСТУВАЧІВ ПРО ВИКОРИСТАННЯ COOKIES ВЕБ-РЕСУРСОМ

- обов'язкове сповіщення користувачів про використання на сайті файлів cookies та мету такого використання;
- ця інформація повинна надаватися зрозумілою мовою для кожного користувача та повинна візуально виділятися;
- необхідно отримати згоду користувача на використання файлів cookies (яку він може відкликати в будь-який момент).

Co-funded by the
European Union

“Щоб згода була дійсною, вона має
бути вільно наданою, конкретно та
поінформованою”

Co-funded by the
European Union

Найгучніші справи пов'язані з порушенням правил використання файлів cookies

Co-funded by the
European Union

У грудні 2020 року контролюючий орган Франції (CNIL) оштрафував компанію Google LLC на 60 мільйонів євро та Google Ireland на 40 мільйонів євро за порушення GDPR і французького Закону про захист даних. Штраф накладено за розміщення рекламних файлів cookie на пристрої користувачів без попередньої згоди та без надання належної інформації про це.

Co-funded by the
European Union

16 липня 2021 року орган із захисту персональних даних Люксембургу CNPD наклав на Amazon величезний штраф у розмірі 746 мільйонів євро. CNDP провів розслідування після звинувачень Amazon у таргетованій рекламі. Amazon не отримував “вільну” згоду від своїх користувачів на використання рекламних файлів cookie, у відповідності до правил отримання згоди, передбачених GDPR.

Co-funded by the
European Union

European
Fundamental Values
in Digital Era

Co-funded by the
European Union

Італійське управління із захисту персональних даних (Garante per la protezione dei dati personali) у 2021 році опублікувало гайдлайн щодо використання файлів cookie

У Великій Британії прийнято два основних акти, які регулюють використання cookies – це PECR та UK GDPR

Co-funded by the
European Union

Як самостійно забезпечити захист інформації, що використовується файлами cookies?

- Налаштувати конфіденційність на персональному браузері.
- Обмежити термін використання cookies.
- Очищувати cookies за допомогою спеціальних програм.

Co-funded by the
European Union

ВИСНОВКИ

- Файли cookies об'єктивно полегшують роботу веб-сайтів та є зручними у використанні як для власників інтернет ресурсів, так і для їх користувачів;
- Дані, які зберігають та використовують файли cookies здебільшого є персоналізованими та вимагають відповідного рівня захисту.

Co-funded by the
European Union

Опитування про фундаментальні європейські цінності

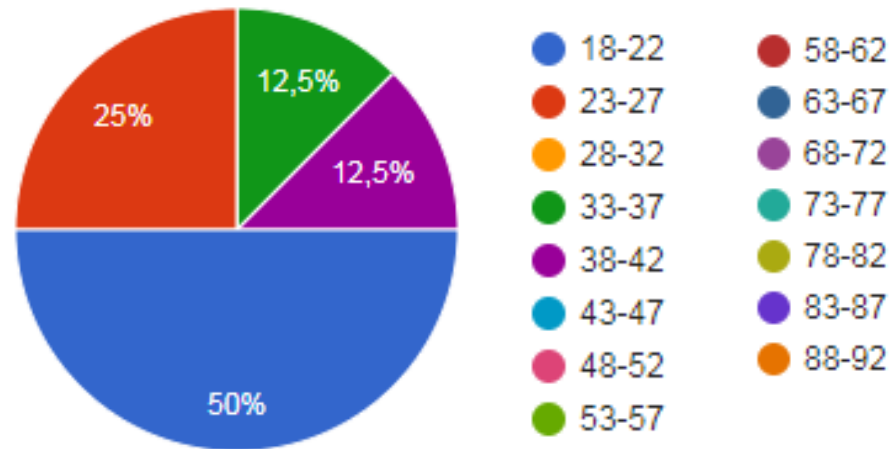
Учасників воркшопу - 21

Погодились взяти участь у анонімному опитуванні - 8

Питання 1: Вкажіть ваш вік?

Відповіді:

Вік 18-22 – 50%; вік 23-27 – 25%; вік 33-37 – 12,5%; вік 38-42 – 12,5%.

Co-funded by the
European Union

Опитування про фундаментальні європейські цінності

Питання 2: Ви займаєтеся або плануєте займатися діяльністю у сфері?

Відповіді:

Право – 62,5%

ІТ – 25%

Освіта – 12,5%

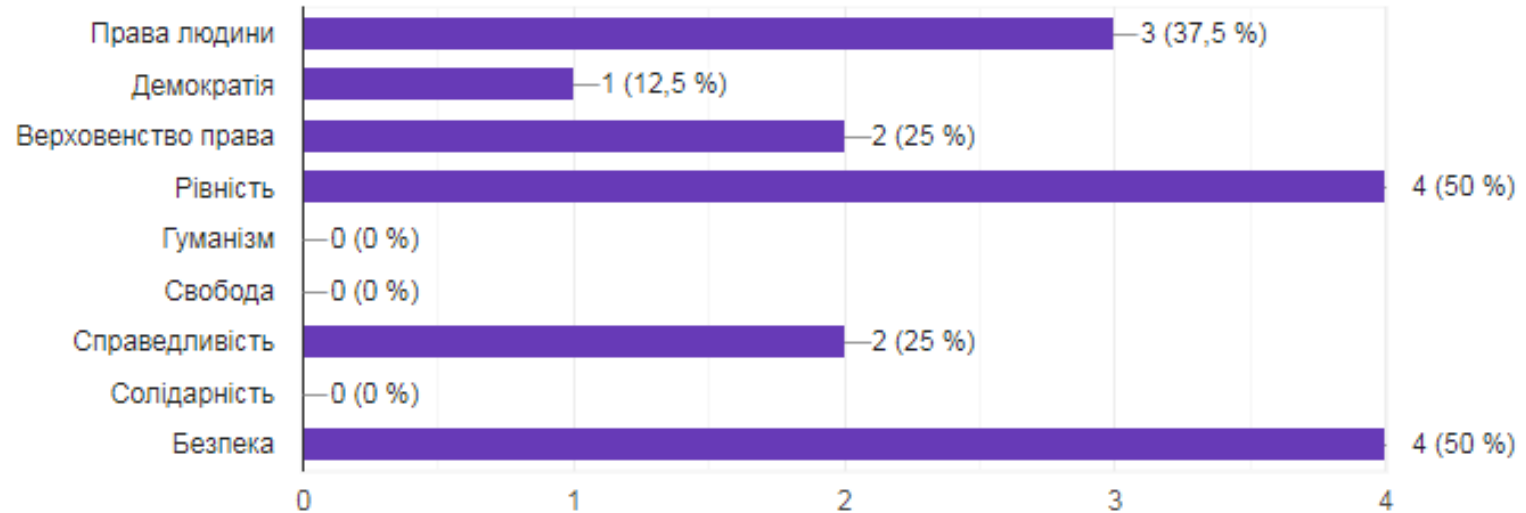

Co-funded by the
European Union

Опитування про фундаментальні європейські цінності

Питання 3: На які європейські цінності негативно вплинула цифровізація?

Відповіді:

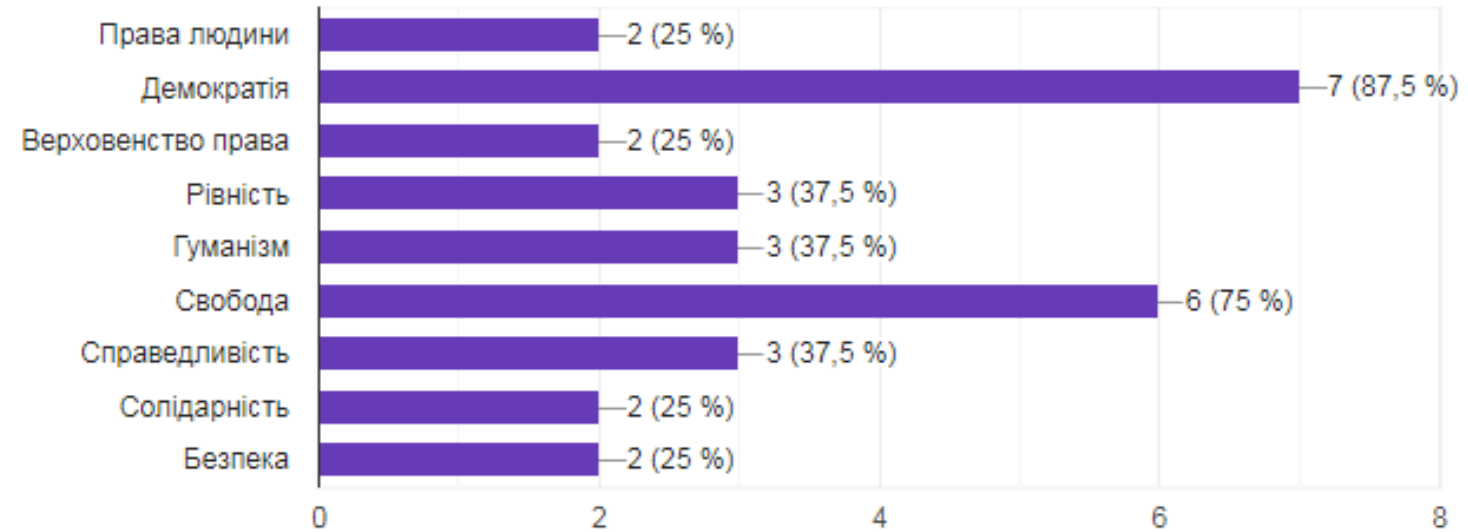

Co-funded by the
European Union

Опитування про фундаментальні європейські цінності

Питання 4: На які європейські цінності позитивно вплинула цифровізація?

Відповіді:

Co-funded by the
European Union

Опитування про фундаментальні європейські цінності

Питання 5: Як ви вважаєте, файли cookies скоріше корисні чи скоріше шкідливі?

Відповіді:

(1) Ті що використовуються для cross-site відстеження - шкідливі, в рамках одного сайту - інколи без них не можна

(2) Скоріше корисні

(3) На мою думку, файли cookie, як і будь-яке явище, має власні недоліки та переваги. З одного боку, вони полегшують та прискорюють користування інтернет-ресурсами, запам'ятовуючи ті чи інші дані про користувачів. З іншого боку, постає питання про загрозу конфіденційності. Тому потрібно бути обачними, розуміти, коли потрібно натискати кнопку "погодитись", а коли - ні, а також знати, як убезпечити себе від хакерських небезпек та чистити свій пристрій від файлів cookie. За таких умов файли cookie розкриватимуть свої позитивні якості та сприятимуть тому, аби користування інтернет-ресурсами було легким та приємним.

Co-funded by the
European Union

(4) З одного боку, самі собою куки-файли не шкідливі. Швидше навпаки – створені допомагати та спрощувати життя: не треба вводити пароль та логін заново, налаштовувати сайт під свої запити та потреби. З іншого боку, потрібно дотримуватися інтернет-гігієни під час використання файлів Куки. Періодично потрібно видаляти файли cookie, щоб звільнити місце, сайти справно працювали на диску, не залишати свої дані на чужих пристроях.

(5) Корисні

(6) Не знаю, напевно шкідливі більше

(7) І так, і ні. Хто зна?

(8) Ці файли корисні для бізнесу. А для людей шкідливі, які залишають свої дані

Co-funded by the
European Union

Ці матеріали підготовлені командою проєкту Центр Досконалості Жана Моне “Європейські фундаментальні цінності в цифрову еру”. Матеріали є частиною проєкту Центр Досконалості Жана Моне “Європейські фундаментальні цінності в цифрову еру”, 101085385 – EFVDE – ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH, що фінансується Європейським Союзом.

Однак висловлені погляди та думки належать лише авторам і не обов’язково відображають погляди Європейського Союзу чи Європейського виконавчого агентства з питань освіти і культури (EACEA). Ні Європейський Союз, ні орган, що надає гранти, не можуть нести за них відповідальності.

Ми хотіли б висловити щиру подяку за цінний внесок Вікторії Риженко, Данилу Черкасову та Анастасії Нежиборець.

Ви можете зв’язатися з нами за адресою yu.s.razmetaeva@nlu.edu.ua

Co-funded by the
European Union

The training materials were prepared by the project team of The Jean Monnet Center of Excellence European Fundamental Values in Digital Era. The materials are the part of the project The Jean Monnet Center of Excellence European Fundamental Values in Digital Era, 101085385 – EFVDE – ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or EACEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

We would like to express our sincere gratitude for the valuable contributions of Viktoriya Ryzhenko, Danylo Cherkasov and Anastasiya Nezhyborets.

You can contact us yu.s.razmetaeva@nlu.edu.ua